

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 151:

Forslag til lov om billedkunst.

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 31/1 2001. Første behandling 8/2 2001. Betænkning 2/5 2001. Anden behandling 8/5 2001. Tillægsbetænkning 9/5 2001).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Peter Duetoft (CD):

Ja, hr. formand, jeg ved ikke, om der bliver debat. Det kræver, at ministeren vil svare. Så nu får vi se.

Der er to ændringsforslag fra CD. Det ene har til formål at forebygge, at en politisk styring af kunsten kan finde sted. Vi synes, det er for meget med en ministerudpegning af to ud af fem af Billedkunstrådets medlemmer. Vi har foreslået, at man kun skal have en ministerudpeget formand, og at de øvrige så skal udpeges ad anden vej.

Det andet ændringsforslag handler om kompetencen mellem Akademiraadet og Billedkunstrådet, og der vil jeg godt spørge ministeren, for ministeren har endnu ikke kunnet give et tilfredsstillende svar: Hvordan er kompetencen mellem de to organer for fremtiden?

Ministeren har på et tidspunkt sagt, at Akademiraadet skal virke som statens rådgiver i kunstneriske spørgsmål, men ministeren har også sagt, at ministeriet vil benytte Billedkunstrådet som rådgiver i anliggender, der vedrører billedkunsten.

Kære minister, et eller andet sted er der altså to rådgivere om det samme, og det, vi er bange for, er, at man får en kompetencestrid mellem Akademiraadet og Billedkunstrådet. Når Billedkunstrådet har den politisk stærkere stilling fra ministerens side, så kunne selvfølgelig ikke den nuværende minister, men måske en minister, der er mere ond, på et tidspunkt jo vælge at lytte meget mere til Billedkunstrådet end til Akademiraadet, fordi lovgivningen nu siger det her.

Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan ministeren vil klare den kompetencestrid. Vi mener

stadig væk, at det vil være lettest at gøre det ved at vedtage vores ændringsforslag, men jeg vil da gerne høre ministerens svar på, om der er nogen som helst åbning, og om ministeren overhovedet kan se, at der er et problem, hvad jeg jo desværre har opfattelsen af at ministeren har svært ved.

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen):

Jeg har stærkt på fornemmelsen, sagt til hr. Peter Duetoft, at vi nok ikke bliver enige i denne sag, og jeg er også ret overbevist om, at selv om jeg nu tager ordet og forsøger at præcisere, hvad der er kompetencen for vores nye Billedkunstråd, og hvad der er kompetencen for Akademiraadet, vil det ikke nytte meget, for vi har jo allerede redegjort skriftligt for det fra Kulturministeriets side.

Men ligesom Statens Musikråd, Teaterrådet og Danske Arkitekters Landsforbund og en række af de andre råd og nævn, vi har, fungerer som rådgivere for Kulturministeriet og kulturministeren med jævne mellemrum, er det min agt også at bruge Billedkunstrådet som rådgiver, når det drejer sig om billedkunstneriske spørgsmål.

Det kunne f.eks. dreje sig om billedkunstnerens økonomi, som er et meget ømtåleligt emne, og som der ofte tales om. Der vil det være oplagt at bruge Billedkunstrådet som rådgiver. Og i sådan meget billedkunsthaglige anliggender vil det være oplagt at bruge Billedkunstrådet, men i det øjeblik at det f.eks. drejer sig om et byrums indretning, og hvor vi altså må vurdere, hvordan arkitekturen skal se ud, hvordan arkitekturen skal spille sammen med den samlede planlægning osv., vil det være fuldstændig naturligt at bruge Akademiraadet.

Endelig må man sige, at hvis den situation skulle opstå, at der var en kompetencestrid, er det jo aldrig dårligt for en minister at have to steder at gå hen og få gode råd.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen det er da rigtigt, at ministeren har forsøgt at skrive sig ud af det. Problemet var bare, at man brugte de samme ord i forbindelse med begge organer, og så er det jo svært at se, at der ikke er en kompetencestrid.

Men jeg forstår ministeren sådan, og jeg går ud fra, at ministeren bekræfter det, at det, vi taler om i forhold til Billedkunstrådet, er ren teknik. Det er økonomiske forhold, formidling og

den slags: Mens hvis vi nærmer os noget æstetik, nogle grundlæggende kunst- og kulturdiskussioner, er det Akademiraadet. Det er altså der, skillelinjen kommer til at gå.

Ministeren overhørte åbenbart min frygt i sin sidste bemærkning. Min frygt er jo netop, at man ikke har to rådgivere, men hele tiden vælger den, man har størst indflydelse på, for så kan man få sin vilje. Det er måske fristende for en minister at gøre det, men det er jo der, frygten ligger.

Er det rigtigt forstået, at det altså er det der lidt tekniske i den ene side, og at det er det sådan lidt overordnede i den anden side, og selv om ministeren har brugt samme ord flere gange, er det altså det, der ligger i det?

Kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen): Det der med at have indflydelse på kunstnere, tror jeg, at både hr. Peter Duetoft og jeg godt er klar over, kan være meget, meget vanskeligt. Kunstnere er deres egne, og det er præcis også det, der er vigtigt. Kunsten fungerer som en uafhængig del af samfundet, og kunstnere lader sig ikke påvirke af nogen som helst, hverken af dem, der kommer til at sidde i Billedkunstrådet eller dem, der er valgt til at sidde i Akademiraadet.

Omkring kompetencefordelingen er det, hr. Peter Duetoft siger, nogenlunde rigtigt, hvis det da er sådan, at man begynder at betragte formidling som ren teknik. Det gør jeg nu ikke. Men vi er i hvert fald enige om, at når det drejer sig om formidlingsanliggender, er det oplagt, at det er Billedkunstrådet, der bliver spurgt til råds.

Og i forhold til det med at få råd mange forskellige steder fra synes jeg, at det er betryggende, at man har flere steder at gå hen, at man har flere faglige organer at spørge til råds i vanskelige sager.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen jeg taler ikke om at have indflydelse på kunstnere. Jeg taler om at have indflydelse på formidlingen. Jeg er da meget bekymret over, at det er ministerudpegede, der sidder på to femtedele af det organ, der bl.a. skal være med til at afgøre, hvordan formidling af kunst skal være i Danmark. Det er ikke styring af de enkelte kunstnere, men det er bestemt en styring af kunstverdenen. Der kunne man jo godt frygte, at en meget politisk bevidst minister ville gøre

sin indflydelse ganske meget gældende til at få lagt lige præcis den linje, som ministeren godt kunne lide.

To ud af fem er ikke flertal, men det er immervæk en ganske god styrke at have i et rådgivende organ, og det er vi altså stadig væk bange for.

Lad os nu se, hvor galt det går. Nu har vi da i alt fald fået ministerens ord for, at der er en eller anden form for opdeling. Hvis der kommer de kompetencestridigheder, så må vi jo vende tilbage til det og tage dem op. Men det bliver ikke noget, som ministeren kommer til at gemme væk, for jeg kan love for, at der er nogle her i salen, der nok skal være opmærksomme på det, hvis det, der sker, er noget makværk.

Så vil jeg i øvrigt sige, at når nu vores ændringsforslag bliver vedtaget, så stemmer vi selvfølgelig for lovforslaget, og hvis de nu mod forventning ikke skulle blive det, så stemmer vi nu for det alligevel, for generelt set er lovforslaget jo ganske godt.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 13 stemte for, 61 imod; 26 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 13 stemte for, 62 imod; 23 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Poul Nødgaard (DF):

Jeg ønsker på Dansk Folkepartis vegne at føje nogle kommentarer til det her lovforslag, inden der nu skal foregå en afstemning.

Det ligger sådan, at hvis vi ser ud i samtlige danske hjem, er der helt givet på næsten hver eneste væg god kunst. Den er som oftest udført af amatører. Det er folk, der på deltidsbasis tjener lidt penge ved at lave kunst. Nogle af dem er så dygtige, at det udvikler sig til, at de kan komme til at leve af deres kunst, og til det vil vi i Dansk Folkeparti sige, at det er flot og godt, at det kan komme så vidt.

Men det, som Folketinget skal tage stilling til her i dag, er noget helt, helt andet. Det er, at Kulturministeriet og dermed den danske stat udpeger en lang række kunstnere, som man sætter i gang med at lave en lang række kunstværker. Man aftaler en sum på så og så meget for at lave det og det kunstværk, og hvis ikke det kan sælges til den pris, når det er lavet, ja, så overtager staten de økonomiske forpligtelser over for kunstneren, indtil kunstværket eventuelt bliver solgt. Det er jo ikke sikkert, det nogen sinde gør det, og derfor står staten så med et økonomisk hængeparti.

Når nu lovforslaget helt givet bliver stemt igennem her i dag om et øjeblik af et stort flertal i Folketinget, så vidt jeg vurderer det, så siger man faktisk samtidig ja til, at den danske stat årlig giver et tocifret millionbeløb til de her ting. Det kommer vel op på ca. 40 mio. kr. pr. år.

Hvis nu alle de folketingsmedlemmer, der sidder og hører på det, jeg siger nu, gik ud i deres respektive valgkredse og seriøst lagde frem, hvad det her lovforslag drejer sig om, så er jeg sikker på, at mange af vælgerne ville ryste temmelig meget på hovedet.

Mange har en drøm om at starte et eller andet. Det kan være et ungt menneske, der gerne vil starte som håndværker, det kan være en designer, for nu at gå lidt tættere ind på kulturen, der har en drøm om at åbne noget inden for designverdenen. De har jo ikke de samme muligheder for at få staten til at udspænde et sikkerhedsnet under den produktion, de vil sætte i gang.

Vores grundholdning skal ikke tages som udtryk for nogen form for kulturfjendskhed, overhovedet ikke. De, der kender mig, ved, at det er jeg bestemte ikke på nogen måde. Men jeg synes bare, at her er grænsen for, hvad staten skal gå ind i, nået.

Jeg ved da godt, at der er nogle, der sidder og jubler, når nu det her lovforslag bliver vedtaget, for det vil være hjerteblood for de pågældende. Jeg skal lade være at nævne deres navne, jeg kender dem. Men for mig er det ikke nogen god dag, vi stemmer noget sådant igennem, for jeg synes, det er et rimelig udansk forslag. Jeg tror slet ikke, det har grobund i den danske befolkning.

(Kort bemærkning):

Søren Hansen (S):

Jeg synes, det er en god dag, bl.a. fordi det her lovforslag bliver vedtaget. Der har været et me-

get langt tilløb til det. Vi gør mange gode gerninger med dette lovforslags vedtagelse. Men når jeg egentlig bad om ordet nu, er det, fordi vi nu får at vide, det er udansk.

Her er et forslag, der på linje med en række andre kulturforslag bedre end så meget andet styrker dansk kultur, styrker det, det er at være dansk. Vi får et enormt bombardement af kultur, af musik, af billeder, af tv osv. udefra. Her har vi altså et bidrag til at styrke den danske kultur. Det er godt, det er sundt. Bl.a. derfor er det her forslag aldeles fremragende, og derfor er det godt, det bliver vedtaget oven i købet af et stort flertal.

(Kort bemærkning):

Poul Nødgaard (DF):

Jeg betragter det som en kort bemærkning til mig.

Jeg synes ikke, det er nogen stor dag, som jeg sagde i mit første indlæg, og jeg vil stadig væk fastholde, hvad jeg sagde tidligere her på talerstolen. Der er tale om et forslag, hvor staten – det bliver formentlig Kulturministeriet og de råd, der kommer til at sidde omkring Kulturministeriet – udtager den kulturelite, hvis jeg må bruge det udtryk, som skal i gang med at male de her såkaldte billedkunstværker.

Hvem siger, at det kommer til at foregå særlig demokratisk? Der kunne jo godt være en kunstner, som måske ikke falder i kulturministerens eller det råds smag, og derfor bliver pågældende sat ud på et sidespor. Undskyld, jeg siger det ligegyldigt, men det bliver hvem der kender hvem der kender hvem, der kommer i betragtning i forbindelse med at blive udpeget til at male malerier på den danske stats vegne. Derfor synes jeg, der er al mulig grund til, at der stemmes nej til det her forslag. Det vil vi i hvert fald gøre med stor sindsro.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 63 stemmer (S, KF, SF, CD, RV og EL) mod 37 (V, DF, KRF, Mogens Andreasen (UP), Kim Behnke (UP) og Thorkild B. Frandsgaard (UP)).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 152:**Forslag til museumslov.**

Af kulturministeren (Elsebeth Gerner Nielsen). (Fremsat 31/1 2001. Første behandling 8/2 2001. Betænkning 2/5 2001. Anden behandling 8/5 2001. Tillæggsbetænkning 9/5 2001).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Søren Hansen (S):**

Man skal være varsom med at spærre folk mere inde end klogt er, hverken sig selv eller andre, og heller ikke når det drejer sig om, hvilke personer eller hvilke persongrupper der kan det ene og må det andet.

Jeg gør denne her bemærkning i anledning af et par betækningsbidrag, der er knyttet til lovforslaget her, og jeg minder om, at SAS lige har fået ny direktør. Mig bekendt er han hverken pilot eller purser eller noget andet, men forhåbentlig god til at lede virksomheden. Det må bestyrelsen i hvert fald være nået frem til.

Vi havde for nylig en Malko Konkurrence. Formanden for Malko Konkurrencens bestyrelse er mig bekendt uddannet jurist, men udførte alligevel en fremragende indsats som formand for Malko Konkurrencens afvikling.

Jeg gør denne her bemærkning, fordi Socialdemokratiet ikke vil mistænkes for, at vi favoriserer, at vi skræddersyer noget til nogle bestemte personer, til nogle bestemte persongrupper. Man kunne jo nemlig, sådan som denne her sag har udviklet sig, få den fornemmelse, at et enkelt parti i hvert fald har fået den tanke, at man ved at formulere sig, som man har gjort her, kunne skræddersy det, måske ikke bare til en enkelt persongruppe, men til en enkelt person.

Naturligvis er det vigtigt, at der tages museumsfaglige hensyn, og det fremgår også klart af det betækningsbidrag, der ligger.

Og så vil jeg bare gøre den bemærkning, at hvis jeg hørte rigtigt ved lovforslagets første behandling, så var SF allerede på det tidspunkt helhjertet tilhænger af lovforslaget. Så det er altså ikke noget, der er kommet efterhånden, som det fremgår af betækningsbidraget.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Hr. Søren Hansen gør mig helt forvirret.

Altså: Er det ikke en uting, at man til at lede kulturinstitutioner anbringer mennesker, hvis hovedopgave er at se på grafer og røde og sorte tal?

Er det rimeligt, at det er kommissærer fra Finansministeriet, der skal tænke ud fra meget økonomisk strukturelle spørgsmål i stedet for at tænke ud fra et kulturpolitisk synspunkt? Er det ikke sådan, at hvis man har et kunstmuseum, så vil, hvis man tænker ud fra sådan en økonomiholdning, medarbejderne i kantinen og i boghandelen være de vigtigste, for de giver jo indtægter, men kunsthistorikeren giver udgifter? Men vil det ikke være ulykkeligt, hvis kulturlivet udvikler sig på den måde?

Jeg synes altså, vil jeg sige til hr. Søren Hansen, at det er meget stærkt at stille sig op her og sammenligne kulturen med SAS. Jeg kunne godt ønske mig noget mere kultur i SAS, men den var altså for letkøbt, vil jeg sige til hr. Søren Hansen.

(Kort bemærkning).

Søren Hansen (S):

Nu nævnedes jeg også Malko Konkurrencen. Den har da ikke så lidt med både musik og kultur at gøre, så vidt jeg ved.

Jeg synes, det vil være vigtigt med den personkreds og med den direktørstilling, der er tale om her, at det er personer, som både har forstand på røde tal, på sorte tal og på museumsfaglige spørgsmål.

Formanden:

Fru Margrete Auken som ordfører.

Margrete Auken (SF):

Det er et meget stort lovkompleks, vi står med her, og jeg vil da godt sige allerførst, at jeg ikke synes, at forløbet har været tilfredsstillende.

Vi har haft for kort tid, svarene er kommet for sent, og der er mange ting, der er blevet tromlet igennem. Det er ikke en måde at arbejde på med sager, der har så alvorlige følger fremover.